

Hans-Joachim Krug: Australien und Ozeanien. Berlin 1953. 176 sider med 46 kortskitser. (Sammlung Götschen Band 319).

Sammlung Götschens nyttige, lille serie af geografiske håndbøger er nu atter dukket op og fremtræder hermed i en ny og forbedret typografi. Takket være en bedre papirkvalitet er kortene nu også blevet langt tydeligere og støtter på fortrinlig måde teksten. Kun savner man måske en målestok og for produktions- og befolkningskortenes vedkommende et årstal. Forf. er sluppet overmåde smukt fra den tekstmæssige behandling, der rummer alt, hvad man med rimelighed kan forlange. Rosværdig er især afsnittet om Australien, hvor behandlingen af de store linier er meget interessant læsning, og det samme gælder også det fysiske og antropologiske grundlag. I forhold hertil er det økonomiske stof noget mere stedmoderligt behandlet, men til undskyldning herfor kan tjene, at netop denne del af stoffet hurtigt forældes. — Ved gennemlæsningen af afsnittet om den oceaniske øverden får man et godt indtryk af den grundighed, hvormed forf. er gået til værks, men når man som her har valgt at fylde så mange enkeltoplysninger på som muligt, får behandlingen let et leksikalt præg, og det er synd for den ellers overordentlig læseværdige bog. *Viggo Hansen.*

W. L. Kubiëna: Bestimmungsbuch und Systematik der Böden Europas.

Verlag Ferdinand Enke. Stuttgart 1953. 392 sider, 12 fig., 26 farvetavler.

I sin korte vejledning til benyttelse af bogen siger forfatteren, at denne bog skal være en hjælp både for dem, for hvem det blot er tilstrækkeligt at kunne anbringe sin jordbundstype i systemet, og tillige for dem, der forlanger den størst mulige karakterisering af jordbunden.

I den anledning indeholder bogen ikke mindre end 5 bestemmelsesnøgler, hvoraf nogle skal nå frem til samme endemål ud fra forskellige udgangspunkter (farve, surhedsgrad, kalkindhold og undergrund).

Disse fordringer opfyldes for så vidt også, selv om forfatteren har en beklagelig trang til oversystematisering og til at ville presse materialet ind i en bestemt formel, der ikke altid er naturlig for de pågældende typer. Dette giver særlig for afsnittet om de subaquatiske sedimenters vedkommende et stærkt fortegnet billede.

Også i afsnittet om humusformerne kommer dette frem. Ud fra et genetisk synspunkt findes der kun 2 humustyper, mør eller sur humus (tysk: Rohhumus) og muld eller mættet humus (tysk:

milder humus). Forfatteren opstiller imidlertid ikke mindre end 17 sideordnede humusformer, såvel terrestriske som subaquatiske, uden at disse fordeles på de to hovedgrupper.

Inddelingen af bogen gør også, at beslægtede jordbundstyper behandles på vidt fra hinanden adskilte steder. Således omtales af frostfænomenerne Rutmark med to grupper under Semiterrestriske Böden, s. 120—123, og Arktisk frostjord og strukturjorde under Terrestriske Rohböden, s. 171—178.

Forskellige typer af Gleydannelser skal søges på ikke mindre end 5 forskellige steder, nemlig under Rambla s. 119, under Syrogley s. 123, under Gley s. 155 og endelig under Pseudogley s. 295 og Gleypodsol s. 308. Bogen skal derfor læses med nogen kritik, men giver i så fald gode beskrivelser især af de alpine jordbundsformer. De mange særdeles smukke farvetavler er et værdifuldt aktiv.

Kaj Hansen.

R. Grahmann: Das Eiszeitalter und der Übergang zur Gegenwart. Erdkundl. Wissen. Verlag des Amtes f. Landeskunde, Remagen 1952, 62 sider, 20 fig.

Denne lille bog giver en gennemgang af istidens og postglacialtidens geologiske udviklingshistorie. Den begynder med periodens inddeling, hvorefter følger en kort gennemgang af de til glacialgeologien knyttede begreber Firn, Skurestriber, Moræner etc. Derpå omtales de forskellige nedisningers udbredelse og de samtidige geologiske foreteelser udenfor de nedisede områder. Løss, svingninger i havoverfladens niveau, klimasvingninger, planteverdenen og menneskeracerne. Derpå følger en gennemgang af de forskellige teorier om årsagen til klimasvingningerne og de forskellige metoder til aldersbestemmelsen. Herunder den i nyere tid meget anvendte metode med at måle flourindholdet i jordfundne knogler.

Det er en særdeles velskrevet lille bog, der giver lærere og andre interesserede en meget anskuelig oversigt over kvartærgeologiens nuværende stade og hjælpeklender.

Kaj Hansen.

Geotektonische Forschungen herausgegeben von H. Stille und F. Lotze. Hefte 9-10, Stuttgart 1953. E. Schweizerbartsche Verlag. 115 sider.

Geotektonische Forschungen er en skriftrække, der udkommer lejlighedsvis, eftersom der er afhandlinger, der belyser spørgsmål indenfor den tektoniske mekanik og kinematik. Det her forelig-